

Чланарина је за чланове утемељаче једаред за увек 100.- Дин., а за редовне чланове 30.— Дин. годишње. Редовни чанови добивају лист бадава, а утемељачи плаћају годишње за лист 15.— Дин. Претплата је за нечланове 30.— Дин. годишње а плаћа се унапред за целу годину.

Претплату и огласе треба слати „Српској пчеларској задрузи“ у Руму Рукописе, питања, књиге, листове у замену и рекламације (потраживања недобивених бројева) треба слати уредништву „Српског пчелара“ у Земуну.

Цене огласима у „Српском Пчелару“: Оглас на целој страни: једанпут стоји 60 Дин; трипут за 10% јефтиније; на пола године 20% јефтиније; на целу годину 30% јефтиније. — Оглас на пола стране: једанпут стоји 30 Дин; трипут 10% јефтиније; на пола године 20% јефтиније; на целу годину 30% јефтиније. — Оглас на четвртини стране: једанпут стоји 20 Дин.; трипут 10% јефтиније; на пола године 20% јефтиније; на целу годину 30% јефтиније. — Оглас на осмини стране: једанпут стоји 15 Дин.; трипут 10% јефтиније; на пола године 20% јефтиније; на целу годину 30% јефтиније.

Ко жели да купи старија годишта „Српског пчелара“ година 1924—1930. нека пожуре са наруџбом, јер се налази још мали број комплетних годишта. Цена је за свако годиште 20 динара. Новац се шаље унапред или се лист шаље на надоплату. Поруџбине и новац треба слати „Српској пчеларској задрузи“ у Руму.

Власник и издавалац „Српска пчеларска задруга“ у Руми.

У Земуну, 1. Јануара 1932.

Под високом заштитом
Њег. Краљ. Вис. Наследника Престола Петра.

ИЛУСТРОВАНИ ОРГАН „СРПСКЕ ПЧЕЛАРСКЕ ЗАДРУГЕ“

Број

1.

Излази једанпут месечно.

Уредник:

КОСТА СЕПЕРОВАЦ

вероучитељ грађанске школе.

Година

XXIX.

Мир Божији!

Христос се роди!

Сретан Божић и Нову годину
свима сарадницима и члановима
жели

Уредник „Српског пчелара“.

Примена центрифугалних машина у пчеларству.

— Наставак. —

8. Закључак о практичној вредности и употребљивости појединих истресаљака за мед.

Неоспорно је да ипак постоји технички напредак у усавршавању свију потреба у пчеларству. У техничком усавршавању истресаљака за мед нису се још постигли очекивани успеси. Искусним пчеларима познате су тешкоће у раду, које им причињава ломљење саћа при истресању меда. То се ломљење облигатно дешава код младог (белог и бледо-жутог) саћа у истресалкама у које се оквири са саћем постављају попречке (пљоштимице — целом ширином) према главној осовини у истресалци.*) Нешто мало ту помаже прошивање оквира са жицом. Понављамо нешто мало! У таквом положају оквира са саћем у истресалци центрифугална сила дејствује само на једну страну саћа, услед чега се младо саће повија и ломи у правцу дејства исте силе — у правцу од осовине ка котлу. Посматрањем правца дејства средобежне (центрифугалне) силе дошло се до закључка, да ће ломљење саћа престати ако овој сили буду једновремено изложене обе стране саћа. Дакле, треба у истресалци поставити оквири са саћем тако, да они што мање спречавају правац дејства центрифугалне силе. Том захтеву одговара зракасто постављање оквира према осовини као носачу ових оквира. На тај начин пронађен је зракаст положај оквира у истресалци, који је омогућио стављање већег броја оквира у истресалку. Без примене оваквих истресаљака, без личног искуства у раду са њима, у почетку се погрешно рачунало и предпостављало, да ће се са оваквом истресалком, у коју, н. пр., стаје 12 оквира, три пута брже истрести мед, него у истресалци са 4 оквира, намештених попречке (пљоштимице) према осовини. Међутим лично искуство при стварној употреби обеју истресаљака показује погрешан рачун. Код зракастог постављања оквира са саћем у истресалку у суштини се мед спорије истреса него код оне једне стране саћа у оквиру постављеном пљоштимице према главној осовини. У првој истресалци мед се по местима истреса неједнаком брзином. У првој истресалци мед ће се убрзо истрести из

*) Да би се умањило ломљење саћа у овој истресалци потребно је у почетку истресања чешће окретати оквири у свом лежишту у корпи истресалке. Потребно је постепено истресање меда (час из једне час из друге стране саћа).
В. Ј.

најудаљенијих ћелица па постепено из ћелица ближих осовини. Докле буде мед истресен из најудаљеније трећине саћа докле ће из средње трећине бити мед у пола истресен, а кад он буде истресен у трећини најближој осовини једва ће бити мед у пола истресен. Дакле овом најближем делу саћа до осовине треба три пута више времена и брзине окретања, него што треба најудаљенијем делу, па да буде мед истресен. И то ако су унутрашњи (најближи осовини) делови оквира међусобно удаљени најмање 5 см. Што је веће удаљење почетних делова оквира од главне осовине и што је већи размак између зракасто постављених оквира, у толико ће бити брже истресање меда. Код густог постављења оквира у оваквој истресаљци истресање је меда споро још и с тога, што нема довољно слободног простора за прскање истресеног меда у правцу котла, већ овај пада на површину ћелија суседног саћа. Код сличних истресаљака са хоризонталним осовинама може се слободно рећи, да се мед спорије, знатно спорије истреса него у истресаљкама за једнострано истресање меда. Осим тога у овим истресаљкама мед се јако мути разбијањем о истресаљкину корпу, у дну добоша, због чега мед излази из добоша у пенушавом стању. Да би се колико — толико спречило то мућење и пенушање меда потребно је на дну добоша са обе стране отворити најмање по једну рупу (славину) те да што брже отиче истресени мед. Истресаљке са хоризонталним осовинама имају и ту ману што се већа количина меда прскањем разбацује у горњу половину добоша одакле поново пада на носач оквира, што помаже мућењу и пенушању меда. Специјално Пресечкова истресаљка (слика 10, 10а, 10б и 10в) има још и ту ману, што су оквири сувише збијено смештени (услед чега нема простора за прскање у страну истресеног меда) те једно истресање траје скоро читав сат, и што дашчице носача оквира (касета) својом великом површином много заклањају мед из наспралних ћелица. Да би се ова истресаљка створила употребљивом потребно је знатно проширити њезин добош, да у њему буду оквири размакнути, да носач оквира буде израђен од каквог метала, а погон да буде зубчано-ланчани. Ма да је одмах по практичној проби ове истресаљке, услед обавезног шлајфовања на њој измењен ранији погон са дрвеним точкићима и кајишем са зубчано-ланчаним погоном, скинутим са велосипеда, ипак се писцу ових редова г. Пресечкова истресаљка показала неупотребљивом због сувише спорог истресања меда у њој, који доводи пчелара до очајања. Да би се ова истресаљка могла препоручити у народу потребно је поред употребе зубчано-ланчаног погона на њој извршити и ове измене:

(Наставиће се.)

Јовану Живановићу,

Професору и вредном пчелару, о петнајстгодишњаци смрти.

† 1916.

Српскоме пчелару оснивач си био,
И као уредник, доста учинио,
Овим Ти излива осећаје своје,
И набраја друге врлине ши Твоје:

Ко наставник, ђаке добре волео си,
Што си год могао за њих чинио си,
А они су Тебе ко оца штовали,
И доброшу Твоју цениши су знали.

Пчеларство ши беше занимање мило,
Вреднијег пчелара ваљда није било!
Пчелињаку Твоме, свако се дивио,
Јер у пчеларењу умешник си био!

Кошницу „Берзонку“ први увео си,
И са шом науком знашно успео си,
Многе си учио, који имаху вољу,
И сам се мучио, за општу корист, бољу.

А пчеле си во'ло као децу своју,
А оне су душу, упознале Твоју,
Кад ше је несшало, шо су осећале,
Заједно са децом Твојом шуговале!

Јер око тих, малих и нежних створова,
Најбоље је знао, добри Чика Јова!
О умни пчелару, велика ши хвала!
Племенишој души, вечни покој, Слава!

Земун, децембра 1931.

АНКА М. ТОШИЋ.

Организирање пчелара.

Пчела не може сама за себе опстати, она живи, развија се и напредује у друштву, а пчелињи живот упућује пчеларе да се удруже, ако желе лепши успех постићи. У последње време увиђају наши пчелари да им је потребна организација, па једни ступају у постојећа пчеларска друштва, а други оснивају нове пчеларске задруге. Али морамо констатовати, да је мален број организованих пчелара, а куд и камо већи је број неорганизованих пчелара. Баш зато, што је велик број неорганизованих пчелара не може пчеларство да се развија и напредује као што треба, с тога је код нас пчеларство заостало у напретку иза пчеларства у другим западним државама.

Па шта је узрок томе? Многи наши пчелари увиђају да пчеларство не стоји на висини, на којој би могло а и требало да стоји, али и поред најбоље воље не могу помоћи, јер немају потребних средстава за подизање и унапређење пчеларства. Код нас је пчеларство остављено приватној иницијативи, наша пчеларска друштва основали су идеални људи, а одржава их мала група одушевљених пчелара, који имају осећаја и љубави према вредној пчелици и пчеларењу. Наша су друштва сирота, издржавају се од чланарине, да једва покривају потребе друштва, а немају средстава, да предузму ширу акцију за ширење и унапређење пчеларства. Али ипак постигнут је приличан успех, јер и у најзабитијим крајевима нађе се по неки напредан пчелар, а то је заслуга наших пчеларских друштава.

Пчеларство је привредна грана која сељаку доноси лепу корист, али код нас се то не осећа у већој мери, што пчеларство није толико развијено, да се корист од пчеларства јаче осети. А да нам пчеларство доноси ону корист, коју од њега очекујемо, неопходно је потребно, да наша држава више помаже пчеларство, па да се и пчеларство развија и шири у народу под руководством државним, као што се друге привредне гране шире и пр. сточарство, живинарство и т. д.

Наша Југославија највише је страдала у рату, требало је много година, да се штета ратом нанета поправи, у неким привредним гранама постигнут је леп успех, а сад долази на ред и пчеларство. За све привредне гране донети су закони, а сад долази на ред и закон о пчеларству, а тај закон биће велики добитак за пчеларство. А кад је реч о пчеларском закону, морамо истаћи да би било добро, да се законом пчеларским спроведе и организација пчелара. Према уређењу саме државе треба спровести и организовање пчелара. Држава је подељена на бановине, па и пчеларство треба орга-

низирати по бановинама. У свакој бановини треба да постоји средишње пчеларско друштво, а у њему морају бити сва пчеларска друштва која постоје у бановини.

Данас само у неким градовима и среским местима постоје пчеларска друштва или подружине, а мали је број сељака, који су чланови ових пчеларских организација. А сврха је пчеларском друштву, да баш сељака, — који има индиректну и директну корист од пчеларства, — привуче у своју средину и поучи га рационалном пчеларству, да се у селу шири и унапреди пчеларство, јер су тамо повољније прилике него у градовима. Дакле пчеларску организацију треба тако спровести, да и сељак у њу радо улази. Зато пчеларска организација мора бити јака, да може својим члановима у невољи помоћи и повластице изградити. А да пчеларска организација буде јача треба одредити најмањи број пчелара у једном месту, да се оснује подружина, а гђе је мање, онде треба више села да створе једну подружину.

Незгодно је по мањим селима оснивати подружине, јер у неким селима било би пчелара таман толико, да се изабере часништво друштва. А познато је свима пчеларима, да непчелари воле да мало пецну пчелара, па да се пчеларима не би рекло да су слабољубиви, да сами себе у друштву постављају, најбоље би било кад би се основала среска пчеларска друштва, а по селима да буду подружине, које ће имати свога делегата у среском пчеларском друштву. Среско пчеларско друштво са подружинама у селу имало би своју управу. Срески пољопривредни референт водиће надзор над пчеларским организацијама, ако он није пчелар тај надзор у срезу треба поверити једном интелигентном пчелару из среза (учитељу или свештенику). Тај срески референт треба бар једанпут у години да у сваком месту дође у додир са пчеларима и одржи им једно предавање и по потреби да даје савете и упутства.

Сва среска пчеларска друштва у бановини сачињаваће средишње пчеларско друштво за бановину. Седиште бановинског друштва треба да буде у седишту бановине, али ако у самом седишту бановине нема агилних рационалних пчелара, који су способни давати директиву свима среским пчеларским друштвима, тада седиште бановинског пчеларског друштва може бити у једном среском месту, где има агилних пчелара.

Почетак биће тежак, зато треба уредити, да најјаче постојеће пчеларско друштво, које је до сада већ показало успеха у ширењу и унапређењу рационалног пчеларства буде седиште средишњег бановинског пчеларског друштва па ма не било оно у седишту бановине. Кад су постојећа пчеларска друштва показала леп успех у ширењу и унапређењу пчеларства, она су нам најбоља гаранција, да ће са помоћи

од бановине још лепши успех постићи.

Београд са Земуном и Панчевом мора имати своју посебну пчеларску организацију. А сва средишња бановинска пчеларска друштва са пчеларским друштвом у Београду чиниће Савез Југословенских пчеларских друштава, коме је седиште у Београду. Закон треба да удари темељ организацији а Правилник прописаће права и дужности свих чланова савеза.

Само овако јака организација пчелара биће у стању, да све пчеларе у своју средину привуче и да шири и унапреди пчеларство у нашем народу. Само овакова организација може израдити повластице својим члановима при превозу пчела на пашу; може организирати продају меда; може утецати да се мед више троши у кући, у болници, пансионатима и свима установама за исхрану деце; може спречити ширење разне пчелиње болести и т. д. Једном речи: овакова организација може сваког пчелара на добро упутити и у невољи помоћи.

Иницијативом одушевљених идеалних пчелара у нашем народу пчеларство је леп напредак показало, а кад држава буде помагала, ми ћемо брзо стићи напредне западне народе, јер је наш сељак бистар и вредан, а прилике су повољне за пчеларство. Са унапређењем пчеларства добићемо још један богат извор за подизање народног благостања.

Професор Јован Живановић за катедром

Бог да му душу прости! Ко да га сад гледим: Мален, округао чичица са широком, округлом брадом. Просед више него сед. Увек „на нулу“ ошишан. На њему све чисто и уредно, али једнако и увек једноставно. Никад ништа парадно, а сврх свега типични карловачки „клопош“ (шешир).

Ја нисам никада, а сумњам, да је ико икада видио на Живановићу „жаке“ или „салон рок“, рукавице и цилиндер. Како је долазио на предавање, тако је ишао и пред патријарха, а знајући га верујем, да ни пред краља не би изашао парадније. А нама ђацима је то необично импоновало.

И не само он, него и сваки наш карловачки професор је имао бар по једну одлику, као неки нимбус, и ни један страни ђак није смео ни покушати да само упореди своје професоре са нашим, ни новосадски а камо ли халашки, верешпаташки, кечкеметски и т. д.

Наш „Јодика“ (а тако смо га из милоште звали) хватао

се у коштац и са универзитетским професорима, не једанпут и увек их је надбио. А ми смо са великим интересом пратили његове критичке и полемичке чланке по „Бранкову колу“ и у другим листовима. Једноставним, готово простим стилем но необично јасним био је приступачан и првошколцу, а сваки одељак из чланка зачинио би заједљивом шалом на штету свога противника.

Ми смо га обожавали као небојшу у полемици, а ђаци су његови сачували многе његове „штиклове“ који га као таква карактеришу.

Један чувени слависта са загребачког универзитета дошао је у Карловце као кр. повереник на испиту зрелости и тумачећи једну ствар из граматике једном матуранту распричао се у уверењу, да је то, што говори и како тумачи — непобитно. Проф Живановић је пратио цело то тумачење, и руком гладио браду. Ђаци су ту ствар сасвим друкчије, по Живановићу познавали. Но ипак је било потребно избећи полемику. Лак осмејак на лицу Живановићеву ђаци су разумели, а он је, конзеквентан и непопустљив, као увек, пришао ђаку и рекао мало кроз нос, показујући палцем преко рамена на г. повереника: „кажи ти њему да он то не зна“. Можете мислити ђачке радости и уживања!

Према ђацима се држао очински. Ђаци, који су лоше пролазили, обично би свој неуспех оправдали нерасположењем, мржњом дотичног професора; но једино је код њега био у томе изузетак. На његов се поступак ни један ђак није потужио, ниги је смео пред друговима рећи, да га Живановић мрзи. Не зна се, да је он кадгод ког ђака срушио. А имао је вољу, да и најбољег ђака мало у шали доведе у забуну, па да му онда са уживањем пришије какав епитетон, А за нарочиту смо беневоленцију сматрали бити предметом Живановићеве шале, макар у њој било и исмевања тим, што ће ти са нарочитом пасијом, уздржаним смехом и мало кроз нос казати, да си н. пр. исти Захарија Орфелин или да си — шмокљан.

Његова предавања су била врло проста, ни мало реторски улепшана, могло би се казати и сухопарна, кад би их исто онако као он, неко други држао. Но његова је личност чинила, да је све оно, што се доводи снџиме у везу, било интересантно. Што је он говорио, хтело је да се чује. А што се од њега чуло, било је тако лако и просто, да се могло одмах и запамтити. Уз то је он у своја предавања уплетао моменте, који се радо памте. Сећам се као данас његова предавања о Доситеју. Хтео је да каже како је био гурман. Међутим он је бегао од страних рећи, а Вук са целокупним својим речником био му је идеал. И пошто нам је испричао, како је Доситеју један планинац донео на дар две чутуре шљивовице, и како је Доситеј узвикнуо: „благословена и она дрвеса из којих су

изгублене сије чутуре“, — да нам окарактерише Доситеја, назвао га је лепо по Вуку — масно-гузоњом. Он се, као што видите, није бојао, да ће бити бруталан, и ако је пред собом имао младиће двадесетих година и моду дугих рукава, до грла закопчаних „блуза“, и нимало зализаних сукања.

Али је он и себе често узимао за предмет шале и то исто онако, као и своје ђаке. Говорио нам је о користи од пчеларења па је хтео да спомене и корист са здравственог гледишта. Наравно то је требало и примером доказати, а за пример је узео себе и свој живот. „Ето видите, — рекао је — ја н. пр. док се нисам бавио пчеларством и трошио мед као један део хране, био сам — згеба; а сад . . .?“ Завршио је погладивши браду, само што није насмешено и кроз нос додао: „Видите, како сам — кршан!“ А он још увек мален, али округлао и кочоперан и телом и духом, као да га сад гледим. — Бог да му душу прости!

Стеван Кнежевић.

Објашњења у питању светла у кошници (Наставак)

Неповољно осудити ову новост може само пчелар који није имао посла на пчелињаку са стотинама друштва, већ је више као љубитељ пчеларства имао посла само с неколико друштава. Већ сама питомост пчела у видним кошницама је од врло великога значаја и донеће победу овоме систему над другима.

Из тога разлога, као и ради неповерења, које стари пчелари против светла у кошници имају, дошао сам на помисао, неће ли бити довољно, да се пчеле учине мирољубивима, ако би добијале дневно светло пуштано са северне стране кроз двоструку стаклену стену одострага кошнице.

Код тога покуса заузело је стаклено окно читаву страну стражње стене, а не само 30×10 см., као на источној предњој стени.

Са северне стране не може кошница бити прекомерно угрејана; јер не продиру сунчани зраци непосредно, а тиме се приштеди нарочито уређење (направа) за зрачење.

Покусе ове врсте направио је један мој слушач на Измајловској покусној станици. Резултати су били врло задовољавајући. Пчеле су биле питоме, док су у тамним кошницама при послу убадале. Друштво на којем се вршио покус, развијало се врло добро и дало осим једнога роја у односу према другим друштвима пчелињака неиспоредиво више меда. Код осветлења са северне стране може окно бити много веће, па се врло добро виде сви оквири легла,

излетање може бити уређено према југу или и према северу. Живот пчела може се тачније и лакше проматрати, а то је велика предност северне стаклене стене. Што ће се пак у пракси бољим показати, научиће будућност.

Видна кошница је непријатељ болести „Nosema apis“.

Будући да је деловање сунчаних зракова на бациле смртоносно (погубно) а за пчеле врло благотворно, како то доказује јако развијање многога легла, особито с јесени, кад мрачне кошнице с лежењем престају, бејак и ја и Игошин од почетко тога назора, да сунчано светло пчелама у њиховој борби против болести, нарочито против носеме и трулења легла, врло много може користити. Добивена саопштења потврдише нашу претпоставу. Од носеме оболу већином само старе пчеле, највише с јесени и с прољећа. У тамним кошницама престају пчеле с лежењем већ у августу (Дакако у Русији! примедба уреди). и зато у зиму долазе понајвише старе пчеле. Изузетак чине само друштва с младим, у јулу или августу излеженим матицама. Ове стану још једном јако да легу.

У видним кошницама је ствар друкчија, шта више и код прошлогодисњих матица. Већ у јесен 1927 могао сам са Игошином приметити, да друштва у видним кошницама много дуље легу него у осталим кошницама.

Ово смо опазили у Москви у месецима септембру и октобру.

Следећих година било је то потврђено, јер су по разним пчелињацима пчеле под истим приликама легле пчеле у видним кошницама месец дана дуље него у мрачним кошницама. Стога дођоше видне кошнице са више младих пчела у зиму. Тиме се у видним кошницама већа отпорност пчела против носеме, која је у свим деловима Русије врло јако раширена, лако објашњује.

Моја дописница, гђа Риков из Петрова, пише ми у јуну 1930. „Кад смо изнели пчеле у поље показало се код друштва у мрачним кошницама двоструко више мртвих у поредби с друштвима у видним кошницама. У овим последњим беху и друштва много јача“. Дно и оквири су потпуно сухи.

Беше хладно и влажно, а затим лепо време. Тада сам опазила да пред свима кошницама умиру многе пчеле посвеједнако, дали су слабе или јаке; Изузетак чине видне кошнице. Ту нисам опазила ни једне мртве пчеле. Иста се појава могла запазити и на многим другим пчелињацима. Шаље неколико мртвих и умирућих пчела на истраживање.

Пчеле су биле истражене и све беху оболеле од носеме.

(Наставиће се)

Посвећено † професору
Јовану Живановићу.

Колико је наш професор Јова,
 Написао књига и листова,
 Док се није довинуо јаду,
 И сељака научио раду,
 О пчелици у пракшики новој,
 У кошници поп - Ђерзоновој,
 Док је Јова на земљи живио,
 К'о уредник многој заслужио,
 Многе књиге што је саставио,
 И малену пчелу узвисио.
 На висини пчела ј' увек била,
 пред олшаром Богу је служила.
 Ал' од кад су пошекле од Јове
 О пчелици ше науке нове
 Узвиси се пчела сад понова,
 Неби смела да буде на свешу,
 Без пчелице кућа Србинова.
 Ко год има и најмање место,
 Нек посади липу дрво свешо,
 Нек' му липа у дворишту мири,
 А пчелица нек се на њој шири.
 Нек' наш Јова у миру почива
 Заслужио је да га свак' поштива.

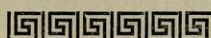
Габош

Милан Ђирић,
 пчелар

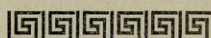
**) Доносимо ову песму да се види, да се још и данас благопокр.
 Јована Живановића поштују наши сељаци.*

Ур.

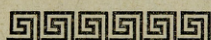

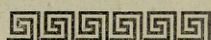
Друштвене вести.

Седница Савеза Ј. П. Д. Одборска седница Савеза Ј. П. Д. одржана је 1. децембра 1931. год. у Броду на којој је решавано о примању у Савез основаних пчеларских задруга. Председник Савеза Ј. П. Д. г. Светозар Ђорђевић известио је одбор, да се ради на донашању пчеларског закона. А решаване су и друга важна пчеларска питања о ширењу и унапређењу рационалног пчеларства у нашем народу.

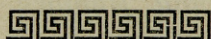
Пчел. вести

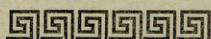
Извоз живих пчела кроз Немачку. Као што је нашим извозницима живих пчела већ познато, Немачка је у своје време забранила увоз живих пчела, као и транзит преко своје територије.

Због тога је Завод за унапређење спољне трговине подузео потребне кораке, да се нашим пчеларима осигура транзит кроз Немачку за Скандинавске и Балтичке државе и већ је примио обећање, да ће се жељама заинтересованих наших извозника изићи у сусрет тиме, што ће им се издати превозна дозвола преко Немачке за сваку пошиљку посебно, а не уопште.

Према томе, нека наши пчелари, који желе да извозе у поменуте земље, а имају већ своје пословне везе, саопште Заводу тачну количину пчела, коју желе да пласирају, начин паковања, (које мора бити сасвим исправно) те му доставе уверење о здравственом стању пчела као и остале у ту сврху потребне податке.

Разно

Мед убија бактерије. Амерички кемичар **Sackett** установио је, да клице паратифуса — ако их у мед ставимо, за 24 сата умиру, а изазивач септичног запаљења плућа за 4 дана умире, а клице срдобоље за 10 сати и т. д.

Др. Бер познати бактериолог у Копенхагену (проналазач паратифуса) пробао је иста испитивања и објавио је последице у „Tidskrift for Biavl.“

У својим испитивањима ишао је даље и посматрао је последице храњења са медом на белим мишевима, које је заразио са тзв. ратин бактеријама. Зараза је уследила тако, да су животиње за 5—7 дана морале умрети.

Мед липов, од детелине, ново селандски и неке врсте калифорнијског меда ослабили су деловање бактерија тако, да је од медом храњених мишева само 10% поцркало. Конифере медљика дала је губитак од 30%, од хељде мед 40% вештачки мед помешан са медом 50%. А чист шећерни сируп и 8 година стар мед нису имали никакво деловања. Бактерије су све мишеве помориле.

Никакове разлике у деловању није било између природног липовог меда и оног који је на 80 С. загрејан. Мед 10 минута на 60% С. загрејан убијао је култивираних бактерија за 72 сата. Слабије деловање имао је мед 10 минута загрејан на 80 или 100° С. јер је имао исто деловање као 30 минута загрејан на 60% С.

Код заражених мишева мед није показао деловање у убијању бактерија. Установљено је да мед само онда делује, кад после храњења медом долази инфекција (зараза).

Др. Бар мисли, да дезинфицирајућа сила меда налази се у садржају неиспитаних етерских уља.

(Bienen-Vater 8),

Испитивање на пчеларској станици у Тули — Русија. Један рој био је затворен 28 дана при температури 13° С., рој је изгубио 40% од тежине, а имао је 9% мртвих пчела. Кад је кошница отворена пчеле су вредно радиле, као да ништа није било. Установљен је интересантан факат, да су затворене пчеле за цело време редовно храниле трутове. Према томе закључује се да пред излет рој узима већу количину залихе меда да може дужи пут издржати и ново саће правити. („Пчела“ 9.-1931.)

Извоз меда. Нова Селандија изважа годишње један милион кгр. меда у вредност 20 милиона динара. Сав мед купи Енглеска, која зна ценети вредност меда.

Чехословачко Мин. народног здравља упутио је допис Црвеном Крсту где истиче како лекарски ауторитети препоручују мед, а државни завод за испитивање пчеларства у Долу доказује да је мед не само одлична храна него и лек јер директно прелази у крв. Стога препоручује да се школској деци не само препоручи мед него да при исхрани школске деце даје се мед као одлична храна.

Шећерни сируп за прихрањивање пчела. Енглескиња г-ђица А. Бест измислила је нов начин за справљање сирупа за прихрањивање пчела. Вода се угреје да ври и излива се на шећер у другом суду. Размер је 1:1. Вода се сипа лагано

да се шећер сав истопи. За време сипања вода се мало испари, да сируп има одговарајућу густоћу. Проф. Армбрустер у Берлину испитао је тај начин справљања сирупа и дао је једном голом роју. За 36 часова рој је узео 6 л. сирупа и аа то време израдио је 6 лепих сатова. И нашим пчеларима препоручујемо, да тај метод испитају. („Пчела“ 9-1931.)

Immenin. Државни серотерапевтички завод у Бечу справља по Др. Кречију из пчелињег отрова један препарат, који се с успехом употребљује код болести зглобова, мишићњег реуматизма, невралгије и ишијаса. Као што стоји у проспекту после дуго годишњег, трудног испитивања Кречи-у је пошло за руком да начини течност сличну пчелињем отрову, која се по свом деловању не разликује од убода пчелињег. Отров се не ушприца под кожу него између слојеве коже, да је и у том сличан пчелињем убуду. Лечење Именином ствара добар апетит миран и чврст сан, ублажава болове, побољшава цело стање а на послетку и потпуно излечи. У проспекту знаменити Бечки лекари објављују, да су с Именином постигли сјајне успехе.

Ми пчелари радујемо се да је лековити отров наше пчеле наишао је на таково признање и да му то признају медицински научници. Ми би желели да лекари више цене лековиту и хранљиву вредност најплеменитијег продукта који нам пчела даје — меда, и да мед што више препоручују болесницима и деци.

Лек против трулежа легла. У Америци је раширен америкашки трулеж легла. Американци свим силама настоје, да се та опасна зараза предупреди и излечи. Сад је Г. Арнс под руководством професора Др. Танквари чинио покусе са стерилизацијом саћа зараженог трулежом легла. Употребљавао је разне лекове и отрове али без успеха, јер су клице спора остале живе.

У новије време г. Арнсу пошло је за руком, да пронађе једну методу која се може на сваком пчелињаку извршити а врло је јефтина.

Клоргас показао се као одлично средство за чишћење зараженог саћа. Клоргас растворен у води уништава врло лако протеине у којима се споре налазе и убија споре за 6—22 сата. Заражено саће стерилизира се у растопини клоргаса ако стоји 48 сати. До сада отпорна снага трајала је најдуже 22 сата.

На универзитету и на пчелињаку испробано је, и пчеле су у том саћу извеле неколико генерација легла, а није се показао трулеж легла.

Расворени у води клоргас треба да стоји у дрвеном суду. Заражено саће треба отворити и истрести пре него што дође у течност. Саће треба да стоји 48 сати у течности.

Саће кад се извади постаје крхко, али после кратког времена изгуби ту особину. Саће се исцеди од течности и осуши пре употребе. А кад је саће од пчела употребљено не разликује се од другог саћа. $\frac{1}{2}$ кг. клоргаса доста је на 200 литара воде.

Клорна вода није опасна за руке, само отворени гас опасан је за нос и грло, с тога се мора опрезно радити.

Патенти. Прошле године у Немачкој поднето је 2300 проналазака на пољу пчеларства да се патентирају а од тих 588 усвојено је. „Bienenwatter“

Фрања Сударевић 50 годишњица књижевног рада. Сва осечка културна друштва прославила су 15. новембра 1931. 50. годишњицу књижевног рада и 70. годишњицу живота г. Фрање Сударевића председника Хрватско славонског пчеларског друштва и подпредседника Савеза Југословенских пчеларских друштава. Колико је цењен рад г. Сударевића види се по томе што су на успелој прослави учествовали највиђенији осечки грађани.

И ми слављенику кличемо; Живео!

Мед за децу у Америци. У месном дечијем склоништу у Јерсеји (град у Сједињеним државама), где се примају телесно слабо развијена деца, одојчадима дају за храну дневно $1\frac{1}{2}$ кафену кашику меда. Никаквог другог шећера осим меда не уживају. При затвору код деце повисује се давање меда на 2 кафене кашике, а такође даје се неколико капи меда у пијаћу воду. Код пролива снизује се давање меда на 1. кашику.

Ту детињу дијету завео је и за читир године опробао Др. М. W. O'Gorman, директор одељења за дечију хигијену у Јерсеј Читу.

Велик је успех тога лекара. Деца примана у завод већином су у бедном стању, често „кост и кожа“, али брзо ојачају и окрепе се у заводу.

Овде је без унапред створеног суда показан значај меда као храна а такође и као лека. Видимо, да зависи од давање множине меда, да ли ће деловати као средство за чишћење или противно. А кад би Др. O'Gorman-а питали, да ли код затвора деце употребљава ричинус, одговорио би, да је то уље добро за мазање аероплана.

Американци много настоје, да се мед употребљава као храна за децу. Мисли се, да ће успех Др. O'Gormана утицати и на друге лекаре а и на матере.

Добро би било кад би и наши лекари, дошли до уверења о лековитој и дијетној вредности меда. (Včela мог 10)

Поенкаре и пчеларство. Г. Ремон Поенкаре био је досада познат као један од најсјајнијих претседника Француске Ре-

публике и један од њених највећих првих министара. Мало је њих знало да се г. Поенкаре у часовима доколице и ради одмора од државних послова активно бави на своме пољском имању и пчеларством. Како је леп пример за многе и многе од нас, јер тек када се засуку рукави може се дати достојан суд о тешком животу оних, који целога века треба да се боре са тешкоћама производње.

„Пољопривредни гласник“ у 20 броју о. г. донео је ову белешку: „**Лековитост меда** признају лекарски ауторитети нарочито при болестима плућа и врата, као средство које умирује и ојачава цео организам. На сличан начин мед је одличан лек противу затвора; пошто у меду угињавају сви бацили како је то утврдио проф. др. Циселски, то је мед одлично превентивно сведство у време владања заразних болести нарочито дифтерије и њој сличних дечјих болести. Све ово вреди само за мед истресан, не и за искуваван, у коме остају честице воска које желудац тешко вари. У народном лекарству мед је као екстракт цветова разних биљака универзално лековито средство како за унутрашњу тако исто и за спољну употребу фластере и облоге“.

Утецај тоpline на лучење нектара. Американски пчелар Kurr (Michigan) испитивао је како ваздушна топлота утиче на лучење нектара и установио је, да су пчеле највише меда скупљале при 32,5° С. Чим је нижа температура, тим је мање лучење нектара. Хладно време слабо је медовито, ма били повољни други услови.

Одбрана против туђица. У „Včela moravska“ д. Ј. Х. Бојч каже да је против туђица употребљавао разне начине, али није помогло. Тада је сирћетом руке натро и пошкропио лето. Успех је био добар. Туђице су одлетеле, а домаће пчеле остале су у кошници. Кад се лето осуши, још два пута је пошкропио сирћетом, па туђице нису више нападале.

Соја, да ли је медовита? И код нас се почела соја сејати, али није нам још познато, да ли је медовита. Ф. Ј. Евдокимов из Владивостока каже, да соја није медовита, да пчеле на њу не лете. Код нас су друге прилике, добро било, да наши пчелари у чијој се близини соја сеје јаве, да ли су пчеле летеле на соју.

Пчеларство подиже не само народно благостање него и народно образовање и облагорођење.

СРПСКА СРЕМСКА БАНКА А. Д. РУМА.

Деоничарска главница Дин. 3,000.000.—

Резервни фондови око „ 754.000.—

Има своје филијале:
у Глини, Илоку и Иригу.

Телефон бр. 11.
Адреса за брзојаве:
Сремска Банка

П Р И М А

улоге на књижице и текуће рачуне, плаћа најбољу
камату и враћа без отказа.

П О Д Е Љ У Ј Е

зајмове на менице, текуће рачуне и хипотекарне
зајмове на куће и земљишта.

Ф И Н А Н С И Р А

обртничка, трговачка и индустријска подузећа.

О Б А В Љ А

све банковне послове брзо и кулантно.